

SP fractie Weert
www.weert.sp.nl

Beekpoort 10
6001 HA Weert

weert@sp.nl

Weert, 11 mei 2015

GEMEENTE WEERT	
INGEKOMEN OP	
11 MEI 2015	
ZAAKNR.	2/15/3081
AFD./NR.	WIZ/38667
RAADSNA.	
KOPTE MAAR	Bew a van Bleelandt, griffie

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van Weert
Van: Bert Peterse, SP-fractie Weert
Betreeft: Schriftelijke vragen, conform artikel 40 van het reglement van orde
Onderwerp: Sociale recherche, kostdelersnorm en fraudewet

Geacht college,

Op 19 april 2015 zond het televisieprogramma De Monitor een reportage uit over de inzet van de sociale recherche door gemeenten.¹ Sommige gemeenten kiezen voor een No cure no pay aanpak. Het Landelijk Contact Sociaal Rechercheurs concludeert dat gemeenten de makkelijke gevallen afhandelen waarmee kleine bedragen zijn gemoeid, maar de grote(re) fraudezaken laten liggen.² Inmiddels heeft zich al een familie bij de SP gemeld nadat de uitkering is stopgezet op basis van werk van de sociale recherche. Met alle veranderingen binnen de Participatiewet, de op handen zijnde kostdelersnorm voor het zittende bestand en de Fraudewet, wordt de kans op 'kleine' fraude groter.

Een beroep op de sociale voorzieningen ziet de SP als een uiterste middel voor mensen om tijdelijk in levensonderhoud te kunnen voorzien. Zelf in een eigen inkomen voorzien en zo meedoen aan de samenleving is de beste wijze van zelfontplooiing en geeft mensen de meeste voldoening. Het frauderen of langer dan noodzakelijk gebruik maken van sociale voorzieningen is voor de georganiseerde solidariteit van het systeem niet wenselijk. Vooral mensen met een modaal inkomen dragen het meeste bij aan de sociale zekerheid in Nederland.

Met de kostdelersnorm (vanaf 1-1-2015 voor nieuwe instroom en vanaf 1-7-2015 voor het bestaande bestand) wordt het voor een ouder in een uitkeringssituatie met inwonende volwassen(en)/ kinderen of voor iemand met een uitkering en een inwonende ouder (bijvoorbeeld vanwege mantelzorg) haast 'noodzakelijk' fraude te plegen, vanwege het verlagen van de uitkering als gevolg van deze norm. Schijnverhuizingen of commerciële relaties (verhuurconstructies) kunnen ontstaan. Dit kan er toe leiden dat mensen in een schuldenpositie komen en uiteindelijk een beroep op de schuldhulpverlening moeten doen.

Inmiddels is gebleken dat de beschikbare middelen niet toereikend zijn. Voor 2015 ontvangt de gemeente € 1.572.869 minder dan begroot voor bijstandsuitkeringen. De SP ziet alleen al om die reden het liefst de uitvoeringskosten tot een minimum beperkt zodat deze middelen gebruikt kunnen worden om mensen te ondersteunen die een te laag inkomen hebben om volwaardig mee te kunnen doen aan de samenleving.

¹ NCRV-KRO: De monitor, 19 april 2015: <http://demonitor.ncrv.nl/sociale-dienst/bekijk-reportage-5>

² Trouw: 30 april 2015: <http://www.trouw.nl/tr/nl/4500/Politiek/article/detail/3989489/2015/04/30/Sociaal-rechercheurs-slaan-alarm-Bijstandsfraude-loont.dhtml> / Binnenlands Bestuur: 16 april 2015: <http://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/sociaal-rechercheurs-fraude-loont.9470886.lynkx>

Bovenstaande zaken leiden bij de SP fractie Weert tot de volgende vragen die wij graag schriftelijk beantwoord zien:

1. Heeft de gemeente Weert zelf sociaal rechercheurs in dienst (al dan niet in samenwerking met andere gemeenten) of is dit commercieel uitbesteed?
2. A. Indien dit is uitbesteed, op welke basis is dit uit besteed?
B. Wordt er gewerkt volgens een No cure no pay constructie?
C. Tot wanneer loopt het contract en met welk bedrijf is een contract afgesloten?
3. Is het college het met de SP eens dat het onwenselijk is sociaal recherchewerk commercieel uit te besteden op een No cure no pay basis? Zo nee, waarom niet?
4. Wat zijn de uitvoeringskosten voor het sociaal recherchewerk en voor welk bedrag aan fraude is er in 2014 opgespoord?
5. A. Hoeveel dossiers zijn er in 2014 door de sociale recherche onderzocht?
B. In hoeveel gevallen heeft dat in 2014 geleid tot het beëindigen van een uitkering?
C. In hoeveel gevallen werd er als gevolg daarvan vanuit de Fraudewet een maatregel opgelegd?
D. Zijn er in 2014 na het 5.B. genoemde aantal beëindigen/ stopzetten van uitkeringen bezwaar/beroepsprocedures aangespannen? Zo ja, hoeveel? En hoeveel daarvan hebben geleid tot het terugdraaien/ herzien van het besluit?
6. In hoeverre richt de aanpak zich op echte fraudeurs en aanpakken van grote zaken? Zo nee, waarom niet? En is het college het met de SP eens dat hier de prioriteit zou moeten liggen?
7. In hoeverre vreest het college met de SP dat de kostdelersnorm tot 'kleine' fraude gaat leiden?
8. Op welke wijze wil het college de kostdelersnorm gaan handhaven?
9. Kan het college aangeven hoeveel uitkeringsgerechtigden onder de kostdelersnorm (zittend bestand) gaan vallen? Welk percentage van het zittend bestand is dit?
10. Op welke wijze worden deze mensen ingelicht? Wordt hierbij ook ingegaan op de fraudewet en op de risico's, rechten en plichten bij een huisbezoek e.d.? Immers is recent het protocol huisbezoeken vastgesteld (TILS-1072).³
11. Is het college het eens met de SP dat de kostdelersnorm tot fraude kan leiden, terwijl vanuit andere beleidsuitgangspunten het toepassen van de kostdelersnorm ongewenst is? Kunt u uw standpunt nader toelichten?
12. Wat is het totale voorziene uitvoeringsbudget voor 2015 (met en zonder toepassen van overheadkosten) voor het verstrekken van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet (WWB, IOAZ, IAOW, enzovoort)? Welk bedrag is in totaal voorzien aan uitkeringen in 2015 in het kader van de participatiewet?

Met vriendelijke groet,
Namens de SP fractie Weert,

Bert Peterse

³ TILS-1072: <https://gemeenteraad.weert.nl/Documenten/ter-inzage-iggende-stukken-tils/TILS-05-1072.pdf>

